

NR. 8 1975

TĀHEKE

ABD- RAAMAT

Pildistanud IVAR PAALMAN

A, b ja d on esimesed tähed tähestikus ja nende järgi on saanud nime ka esimene kooliraamat — aabits.

«ABD» oligi algul selle raamatu nimi. Päriski vanasti ei olnud see raamat, vaid tahvel: üks laud, mille peale olid liimitud tähed ja lühike jutt. Tähed sellel olid väga keerulised ja neid oli raske meeles pidada, veel raskem järele kirjutada.

Raamatuks sai «ABD» umbes 500 aastat tagasi. Varsti sai ABD-raamat ka esimese pildi. See oli kuke pilt. Teadlased räägivad, et kuke pilt tuli aabitsasse nõnda: oli üks raamatutrükija, kelle märgiks oli kukk. See raamatutrükija tegi ABD-raamatu, mis oli endistest parem.

Raamatu lõppu trükkis ta oma märgi — kuke pildi. Varsti oli kõigi ABD-raamatute lõpus kuke pilt.

Kukk oligi seal päris õigel kohal, sest ennevanasti oli kukk talus väga tähtis lind. Ta oli valvas ja ärgas. Öösel magas ta koos kanadega õrrel. Niipea kui kröbinat kuulis või võõrast märkas, tõstis lärmi. Nõnda kaitses ta kanu rebase ja maja varaste eest. Hommikul oli kukk kõige varem ärkvel ja laulis esimesel varavalgel. Nii oli ta äratuskella eest siis, kui talus veel kella ei olnud.

Ka lapsi manitses ABD-raamatu kukk vara tõusma ja hoolega õppima. Lapsed püüdsid jõuda õppimisega kiiresti kukeni. Kes aabitsa

õppimises kukeni jõudis, oli lugemise selgeks saanud. See oli suur tarkus, sest nüüd võis lugeda kõiki raamatuid. Nõnda on ikka: aabits teeb lahti tee kõigi teiste raamatute juurde. Kellel aabits selge, võib juba ise lugeda. Oma praeguse nime sai aabits eesti keeles alles natuke rohkem kui 100 aastat tagasi. Siis hakati tegema ka piltidega aabitsaid. Nende järgi oli juba palju parem õppida ja sõnad jäid paremini meelde. Värvilisi pilte aga veel ei olnud. Esimesed värvilised pildid olid alles vanaema aabitsas, umbes 50 aastat tagasi. Nii ilusad need muidugi ei olnud kui teie aabitsas, sest siis ei olnud veel niisugust värvidega trükkimist kui nüüd.

VOLDEMAR MILLER

Ühel päeval, kui Maari läks sauna taha hapuoblikaid otsima, nägi ta midagi väga imelikku. Mööda metsaserva, puulatvadest veidi madalamal, lähenes must pilveke. See tiirutas umisesed ümber vanaema humalate, venis siis pikaks nagu soolikas ja kadus äkki, just nagu oleks keegi otsast sikutanud, pärna okste vahele.

Kuidas pilv niimoodi kaduda sai? Pealegi kui sumin edasi kostis.

Maari astus ettevaatlikult hääle suunas. Imestusest jäi tal suugi lahti. Kaheharulisel pärnaoksal võbises suur pruunjäs kera. Kiikus siia- ja sinnapoole, aga maha ei kukkunud. Muudkui sumises.

«Vanaema! Vanaisa!» tormas Maari uudisega mööda õue. «Tulge ruttu! Tulge väga ruttu! Tulge vaatama, mis imeasi puuoksal on!»

Puuoksal oli mesilassülem.

«Kui mesilastel tarus kitsaks läheb, lendab osa neist uut elukohta otsima,» ütles vanaisa.

«Kaugemale! Hoi kaugemale!» Seda ütles vanaema Maarile.

«No mis sa veel ootad!» Seda ütles vanaema vanaisale.

«Nagu taeva kingitus!» Seda ütles vanaema iseendale.

Vanaisa läks tuppa, soris natuke riulis ja võttis sealt kollaste kaantega raamatu.

«Kui sülem kobardub puuokstele,» luges ta, «võetakse kulp ja tõstetakse mesilased vakka või kaanega kasti.»

Vanaema veeres sahvrisse, tõi kulbi, pühkis puhtaks ja surus vanaisale vart-pidi püksirihma vahele.

«Eriti hoolega tuleb seejuures jälgida,» luges vanaisa, «et emamesilane vakka satuks.»

Vanaema kiirustas kööki, otsis riulilt prillid ning pani ninale.

«Mesilaste rahustamiseks,» luges vanaisa, «võib neile aeg-ajalt vihaga vett piserdada.»

Viha ja veeämbri otsimisega läks vanaemal rohkem aega, aga lõpuks olid ka need hakkamas.

«Sina ei tule!» Seda ütles vanaema Maarile.

«No mida sa veel ootad?» Seda ütles vanaema vanaisale.

«Vakaks võtan võimasina.» Seda ütles vanaema endale.

Aga kui nad täies varustuses pärna alla jõudsid, Maari keelule vaatamata ikka kannul, ei kostnud puu otsast vähimatki suminat. Kes seal pidigi sumisema, kui mesilasi ei olnud enam sületäit, ei olnud kulbitäit, ei olnud kohe mitte ainukestki.

«Seal see siis on, kui niikaua kohmerdatakse,» ütles vanaema pahaselt ning paiskas mesilaste rahustamise vee sõstrapõõsale.

«Sõõrupi Liisu sai möödunud suvel ühelt perelt kümme kilo mett,» ütles vanaema veel pahasemalt ning viskas viha puuriidale.

Aga vanaisa ei oelnud midagi. Vanaisa viis võimasina aita, pani kulbi sahvrisse, võttis kollaste kaantega raamatu ja näitas Maarile mesilase pilti.

Mesilane oli pildil palju suurem kui aias õitel lennates.

«Tundlad,» luges vanaisa. «Rindmik,» luges vanaisa. Ning torkas pilti pliiatsiga.

Aga muidugi oli see teritamata pliiatsiots.

Mesilased

JAAN RANNAP

Illustreerinud EDE PEEBO

OLIVIA SAAR

KÄED JA LEIB

Emä kätes
on hellust —
seda ammugi tead.
Emä kätest
saad leiba,
sooja, muredat, head.
Sooja leiba,
mis lõhnab
nagu põld, nagu maa.
Emä kätest
sa leiba
alati saad.

Emä kätest
on leival
kõige magusam maik.
Emä lävel,
leib laual —
lapse kasvamispaik.

AH, SEE KILLUKE LEIBA!

Küll vahel ajab mõni asi naerma. Kohe nii, et kuidagi ei saa pidama. Pinginaaber teeb nägusid, ja sina muudkui vabised naerust, ise näost punane justkui päikese käes pakatav tomat. Vaata et hakkad lõhki minema. Kui hiljem järele mõtled, siis saad aru küll, et itsitasid nagu lollike. Polnud head nalja ega midagi, mille üle oleks maksnud naerda. Vahel on pigem häbigi. Just niisugune lugu juhtus minuga kooli sööklas. Terve igavik on sellest ajast möödas, aga, näe, meelest see ei lähe. Meie joonistusõpetaja oli range mees. Kui vahetunnil mõni ringi tormas, napsas ta sellel kõrvast kinni: kuhu sa nii kihutad, tõmbad endal kõrva peast ära! Mõnele poisile aga, kes küürus ringi lonkis, andis kerge müksu selga: kas oled kaameliks hakanud, et kühmu kasvatad! Tunnis aga... Tunnis olid kõik hästi vaiksed, sest tema tunnid olid väga huvitavad. Ja siis see lugu sööklas. Lõunaks anti meile tavaliselt suppi ja leib oli taldrikul igähele võtta. Istusime sööma. Korraga punnitas Heino üle laua mulle silmi

ja viskas pooliku leivatüki. Ise sosistas: «Võta turvast ka.»

Ja niisama lihtsalt oligi ta mu naerusoone pihta tabanud. Kugistasin suppi naeruga segi ja lõin leivatüki käega tagasi. Aga tema uuesti: «Ole mees, võta ikka turvast kah.»

Olin lausa lämbumas naerust, ja kui nüüd käega äigas, lendas leivatükk üle lauaotsa põrandale. Kui ma sinnapoole vaatasin, oli mu naer äkki nagu saega pooleks lõigatud: seal-samas seisis meie joonistusõpetaja.

Õpetaja tõstis leivatüki põrandalt, pani selle lauale ja küsis: «Kas sul häbi ka on, Ilmar!» Ma oleksin sellel hetkel tahtnud läbi põranda vajuda. Heino aga pomises enda effe, kuid siiski kuuldavalt: «Ah, see killuke leiba!»

Õpetaja vaatas meid tükk aega ja mulle tundus, et nukra pilguga. «Kas te, poisid, olete ka selle üle mõelnud, kui palju peab vaeva nägema, et seda killukest leiba saada!» Muidugi polnud me mõelnud.

«Leiba ei tohi mõnitada,» jätkas ta.

Poisid ütlesid kooris kokatädile aitäh ja valgusid sööklasi koridori. Minu aga saatis õpetaja kella alla seisma ja, mis kõige hullem, käskis ise endale karistuse välja mõelda.

Kui vahetund lõppes, tuli õpetaja minu juurde ja küsis, kas karistus on teada. Sosistasin silmi maha lüües, et ma enam kunagi ei mõnita leiba.

«Rumaluke,» ütles õpetaja, «ega see ole siis karistus, nii talitab iga mõistlik inimene. Ainult lollpead loobivad leiba. Kuid olgu, võtan su mehesõna arvesse!» Nüüd olen näinud, kuidas varavalgest pimedani põldudel seemet külvatakse. Olen näinud, kuidas kombainerid rahest mahalöödud vilja nii hoolega koristavad, et ainsatki tera põllule ei jääks. Olen sedagi näinud, kuidas pagarid juba poolest ööst tõusevad ja tööle rufavad, et meil ikka leiba oleks.

Tahtmatult meenub siis see lugu sööklas, ja mul on väga kehv tunne.

Aga antud lubadust olen ma ausalt pidanud:

ILMAR RODEN

MANIVALD KESAMAA on kirjanik, kellele meeldib kirjutada töönimestest. Eks räägi tema raamatute pealkirjadki seda: «Kes tõuseb varem», «Kes meil käivad» ja «Keda kiita leiva eest». Ent ärge arvake, et kirjanikuonu ainult tõsistest asjadest kirjutab. Oh ei! Tema armastab nalja samuti. Ehk olete lugenud värsslugusid «Kuidas mesikäpp meistriks sai» või «Hirmul on suured silmad»? Aga võib-olla olete hoopis laulnud laule, mis heliloojad on Manivald Kesamaa sõnadele loonud!

MANIVALD KESAMAA

LESTALUGU

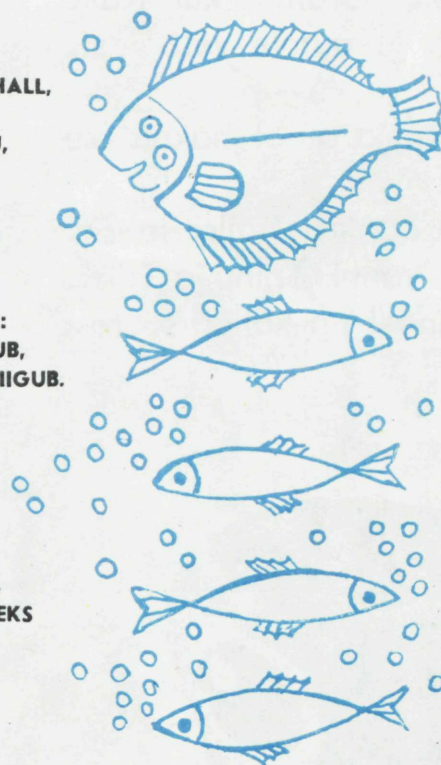
LEST ON TÕESTI IMELIK —
TA ON SAMA LAI KUI PIKK.
HAKKAB SEE KA SILMA:
ÜHEL POOL TAL ÜLDSE POLE
SILMA.

ÜKS KÜLG PRUUN, ÜKS LIIVAHALL,
SELJAPOOLEL SILMAD TAL.
OLGU HOMMIK VÕI KA ÖHTU,
EI TA PÕÕRA SELGA, KÕHTU.
MEREPOHJAS, VETEVOODIS,
LAMAB TA VAID ÜHTEMOODI.

MÕNUS LESIDA ON SEAL —
KÕIK ON NÄHA, MIS TA PEAL:
KUIDAS VAIKSELT LAINE KIIGUB,
KAS SEAL HAUG VÕI SÄGA LIIGUB.
EI SEAL KEEGI TEDA TABA —
LIIVAVÄRVI KÕHT JA SABA.

ÜTLEB AGA LASTE VAIST:
LEST ON VEIDIKE VIST LAISK.

KUI TA KÕHULI VAID POLEKS,
KAHEL POOL TAL SILMAD OLEKS
ÕIGET MOODI PEAS,
KENA KALA OLEKS LEST
TEISTE SEAS.

SILGULAUL.

UJUS SUURES MERES SILK
PIKI KAUNEID VETESAALE.
«NALJAVILUKS,» MÕTLEB SILK,
«KULUKS ÜKSKORD MINNA MAALE.

HULKUMA PEAKS MÕÖDA ILMA.»
NII TA MÕTLES ILMASTILMA.
JA SIIS JÄIGI VÖRGUSILMA.
KINNI PÜÜTUD OLI SILK
SILMAPILK.

SILK, SILK,
NALJATILK,
JÄI SUST MAHA KODUVESI.
MEIE MEMM SU HÕBEDAST
SELGA KAEVU ÄÄRES PESI.

SOOLA PEALE SIPUTAS,
NÖRGUMA SIIS RIPUTAS
JAHEDASSE AIDAHÜTTI.
PÄRAST SEDA PANI PÜTTI...

ELLEN NIIT

KALLE ISA UUS AUTO

Kalle isal on uus auto. Auto seisab Kalle õue peal. Kalle keerleb pooled päevad ümber auto. Õhtuti käib Kalle isaga sõitmas. Kalle isa autot vannitatakse nagu väikest last. Kalle isa pahistab voolikust vett, nii et maailm ujub. Kalle seisab seal kõrval ja kordab: «Isa, las ma proovin ka! Isa, ma tahan ka pesta.» Triinu ja Taavi ema lubab Triinul ja Taavil aidata Teetu pesta. Küll see meeldib Teedule!

Kalle auto silmad hakkavad ka särama, kui Kalle lõpuks vooliku oma kätte saab ja autole vett vastu vahtimist pritsib.

Siis toob Kalle isa karvase rätiku ja autot hakatakse kuivatama.

«Näe, siit veel! Näe, siit veel!» õpetab Kalle. Ja siis on auto puhas nagu Teet pärast vanni. Triinu ja Taavi ronivad aia pealt maha. Ka nendel on kõhud suurest pesemisest märjad.

Illustreerinud SILVI VÄLJAL

MAMMI JA PAPIGA RANNAS

Papi tahtis randa minna. Mammi võttis Triinu ja Taavi ka kaasa. Meri oli sinine, liiv oli kollane, päike paistis kui pöörane. Triinu ja Taavi ei tahtnud veest välja tulla.

Papil oli rannapall portfellis. Papi puhus selle täis. Triinu ja Taavi tulidki veest välja. Ka palli mängida ja päevitada oli hea. Veel parem oli see, et mammil oli limonaadi. Triinu ja Taavi küpsetasid selle eest mammile ja papile liivast kooke. Mammile maitseid Triinu ja Taavi koogid. Taat aga tahtis praadi ja jäätist. Praadi ja jäätist liivast ei saanud. Sellepärast tuli minna rannahoonesse sööma.

Taat laskis rannapalli tühjaks. Palle rannahoonesse sisse ei lasta.

Õhtul rongis hoidis Triinu palli süles ja taat kartis, et palli käest küsitakse piletit. Aga ei küsitud.

ARUANDEKOONDUS

Suvi hakkas tasapisi seljataha jääma ja üsna varsti pidi jälle kätte tulema koolipinki istumise aeg. Just sellepärast läkski Arno Linda juurde, Linda juurest Arvo juurde, Arvo juurest Naida juurde. Aga Naidat ei olnud kodus, ta oli pioneerilaagris. Lõpuks läksid nad kõik Uudo juurde ja oligi peaaegu kogu täheke koos. «Meil on aruandekoondus,» ütles Arno. Ja kui teised veidi eba-levalt üksteisele otsa vaatasid, selgitas ta: «Pioneeridel on ka aruandekoondused. Igaüks peab rääkima, mis ta suvel kasulikku tegi!» Siin tuli küll natuke mõelda. Suve jooksul sai ju nõnda palju tehtud! Aga mis sellest kõige tähtsam oli?

Kõik olid olnud suvel maal. Uudo sovhoosis onu juures. Onu Rein aga oli ehitusmees ja Uudol oli nüüd päris selge, kuidas see majaehitamine käib. Kuidas autoga ehituskivid kohale tuuakse, kuidas kallur need maha puistab, nii et kivilid tükid küljest ära tulevad ja onu Rein seepeale pahandab. Kuidas segumasin uriseb ja tsemendivett pritsib. Kuidas katusel olev väike kraana moodi vints undab ja kive täis laotud laudaluse trossi otsas kergesti üles tõmbab. Neid kive oli Uudo ise aidanud alusele laduda.

Linda oli ka sovhoosis. Tema nägi, kuidas kombain töötab, aga kombaini olid teisedki näinud. Kuid Linda nägi veel, kuidas põllul sõitis masin, mis vaaludest heina kokku korjas, oma sisemusse neelas ja siis korralikult traadiga seotud heinapaki teisesi otsast maha poetas. Seda pakki nimetati heinapalliks.

Arno jälle oli kolhoosilastega kaalikapõldu rohimas käinud. Suurematest lastest oli kohe niisugune brigaad, kes iga päev põllul käis nagu päris põllutööbrigaadki. Väiksemad iga päev ei käinud, aga ega neidki ära aetud, kui nad appi tulid. Igatahes teadis Arno täpselt, kui valusaks jääb selg pikaajalisest kummargil olekust. Ja kui valusasti torkavad ohakad. Aga ta teadis ka, et kan-

geks jäänud selg ei takista kedagi pärast tööd jõe äärde jooksmast, suplemast ning hiljem palliplatsil oma osavust näitamast. Siis vaatasid kõik Arvole otsa.

«Mina käisin kala püüdmas,» ütles Arvo.

«Oh, kalal oleme kõik käinud!» lõi Uudo käega.

Arvo mõtles. Talle meenus selgesti see soolase vee, adru ja hommikuse kaste lõhn, tõrva, kala ja mootoriõli lõhn, mis kalurikolhoosi sadamasilla juures nina kōditas tol varasel hommikutunnil, kui nad vanaisaga õngi nõudma sõitsid.

«Kui palju teil õngi siis kaasas oli?» küsis Arno.

«Vanaisa ütles, et meres oli üle kuuesaja õnge.»

«Nii palju õngeritvu ei mahugi paatil!» hakkas Linda naerma.

Arvo pidi nüüd seletama, et need õnged olid hoopis peenikeste nõõride ehk lipsude otsas pika liini küljes, mis lastakse õhtul merre ja võetakse välja alles varahommikul. Ja et nii võivad püüda ainult päris kalurid.

Kõik leidsid, et selline kalalkäimine ei olegi nii tavaline asi.

Siis korraga ütles Uudo:

«Aga me peame otsuse vastu võtma. Igal aruandekoondusel peab otsus olema. Ja selle peab üles kirjutama. Pioneerid teevad ka nii.»

Kõik olid nõutud. Isegi Arno, kuigi tema oli tähekesese komandör. Keegi ei teadnud täpselt, mis otsuses olema peab.

«Kirjutame, et oli huvitav suvi,» ütles Arno lõpuks.

«Töörohke,» täiendas Uudo, kes alati põnevaid sõnu leidis.

Töörohke ja huvitav suvi.

Nii kirjutatigi.

OSKAR TANNER

**VE NE KIRJANIK
ROMAN SEF**

LAIM

SUUS KIHVAD LÖVIL-TIIGRIL
ON KUI KAKS HIIGELNÖELA
JA KÜÜNED NEIL KUI PIIGID
ON TERA VAD JA ÕELAD.

KUID MÖTLEMATUL LAIMUL
EI OLE KÜÜNTEST AIMU,
KA KIHVU POLE TAL.
TA SIISKI LÖVIST-TIIGRIST
ON PALJU KOLEDAM.

**BALKAARI KIRJANIK
RAŠID RAŠIDOV**

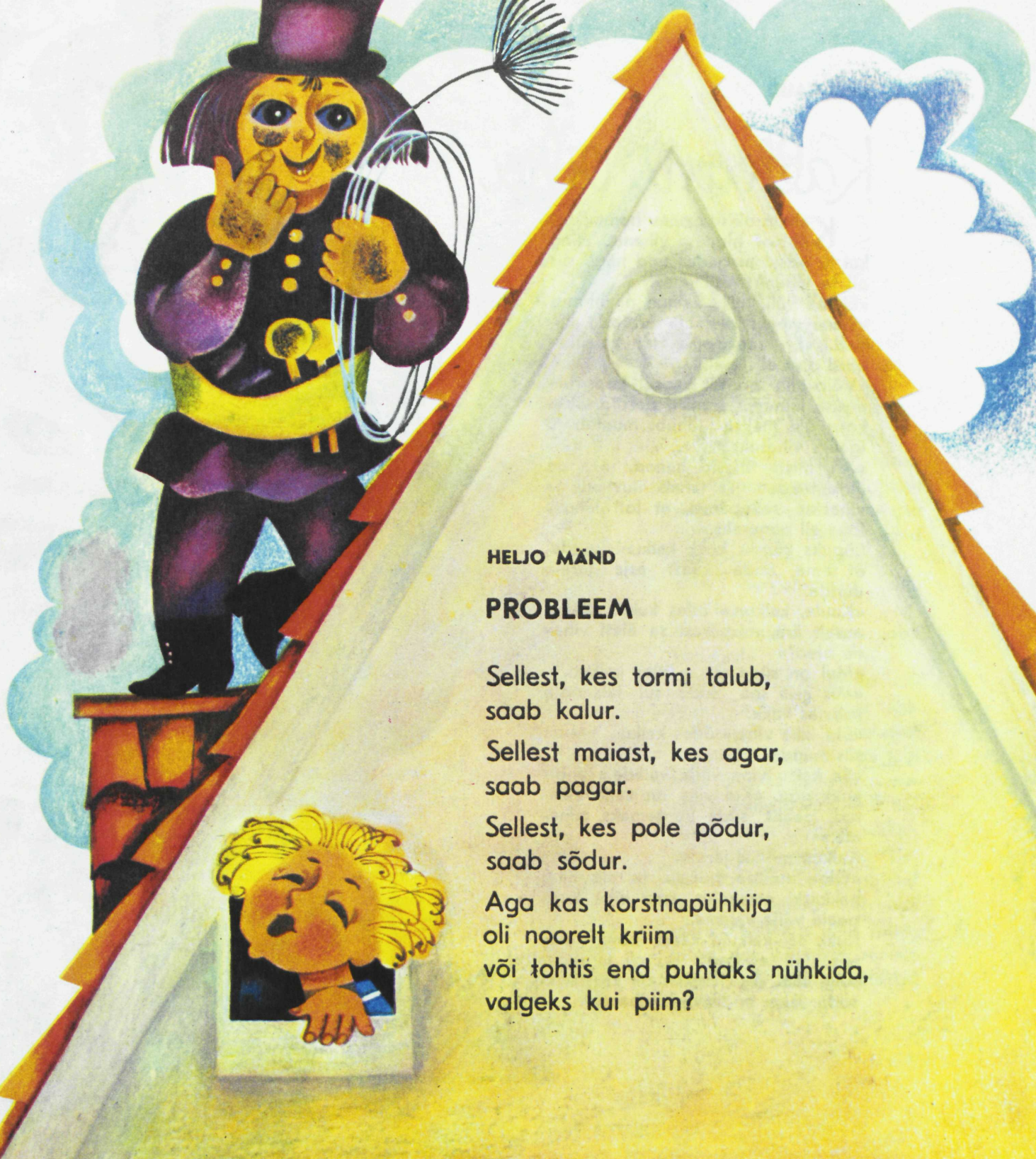
TEELEMINEJALE

KES LAHKE MÖTTEGA
KODULÄVELT LAHKUB,
LAS SELLELE TEE
RULLUB VAIBANA LAHTI.

KES KURJALT KUI KARU
TEELE ASTUB,
LAS SELLELE TEEL
KARU KAKERDAB VASTU.

KES TEE PEAL TEEB
MÕNE HEATEO,
LAS SEDA LAULUGA
TÄNAB PEOLEO.

Tõlkinud HELJO MÄND

HELJO MÄND

PROBLEEM

Sellest, kes tormi talub,
saab kalur.

Sellest maiast, kes agar,
saab pagar.

Sellest, kes pole põdur,
saab sõdur.

Aga kas korstnapühkija
oli noorelt kriim
või tõttis end puhtaks nühkida,
valgeks kui piim?

Kalkuni viha

Kalkun oli iga päev hommikust lõhtuni hirmus vihane. Ning kui ta öösel magades und nägi, siis oli ta vihane isegi unes.

«Ei tea küll, miks kalkun nii hirmus vihane peaks olema?» arutasid kanaanad. «Et see viha tal ka ükskord otsa ei lõpel!»

«Võib-olla on tal vaesel kops üle maksa läinud,» arvasid pardid. «Kui kops üle maksa läheb, muutub ju igaüks vihaseks.»

«Ah, mis!» ütlesid haned. «Ta on lihtsalt edev. Ta tahab ilus olla ja vihastus sellepärast, et lott läheks lõua all punaseks.»

Lõpuks kõndis kukk kalkuni juurde, et tema enda käest asja järele uurida.

«Kuule, kalkun,» ütles kukk. «Räägi ausalt ära, mispärast sa õieti vihane oled?»

«Mul on süda täis,» ütles kalkun.

«Mis asja see süda sul täis on?» imestas kukk.

«Eks ikka viha,» ütles kalkun. «Mida siis muud.»

«Sa katsu viha välja valada,» andis kukk nõu. «Kui viha on välja valatud, peaks süda kergemaks minema.»

Kalkun mõtles järele.

«Õige mõtel!» hüüdis ta siis ning hakkaski otsekohe oma viha kuke peale välja valama.

Kukk sai kalkuni käest kõva nahatäie, nii et kogu õu oli ta saba-sulgi täis. Aga kalkun oli ka pärast seda ikka endistviisi vihane.

Tšehhi kirjanik
ZUZANA RENČOVÁ

Eesel ja võilill

Eesel kohtas võilille. Ta nägi teda juba kaugelt, aga ei saanud aru, et see on võilill. Ta mõtles, et näeb päikese peegel. Ist lombis või eksinud hanepoega või helkivat ehet, mida tütarlapsed keti otsas kaelas kannavad.

Võilill oli kollane ja kumas rohust vastu. Ta meeldis eeslile väga. Eesel nuuskis teda oma laiade pehmete sõõrmetega ja võilille tolm värvis need kollaseks.

«Võilill, ma ei jäta sind siia,» ütles eesel. «Hammustan korra ja sa tuled minuga kaasa. Peidan su oma kõhtu.» Aga võilillele meeldis istuda rohelises rohus ja kullendada seal nagu päike veelombis, nagu eksinud hanepoeg või nagu helkiv ehe. Ta ei tahtnud kuskile minna.

«Ära nii kiirusta, eeslike,» vastas võilill. «Kas sa siis ei näe, et mul on praegu igapäevane kleit seljas. Oota, kuni ma ennast natuke ilusamaks teen ja valge kleidi selga panen.»

Ja eesel ootas.

Päike läks looja, taevast muutus tumedaks, hakkasid helendama tähed ja jõudis kätte öö.

Siis laskus maha kaste ja uuesti ilmus päike, et seda ära juua. Jälle tuli öö ja seejärel valge päev, aga võilill oli nii aeglane. Ükski printsess maailmas ei oleks riietunud nii kaua. Ja isegi kui sada printsessi oleksid valmistunud ballile minema, poleks neil valgetesse

kleitidesse riietumiseks kulunud nii palju aega kui ühel väikesel võilillil. Eeslil tulid selle ajaga kortsud otsaette. Aga ta oli kannatlik ja ootas. Siis ühel hommikul oligi võilill valgeis pidurõivais nagu pruutneitsi.

«Need sobivad sulle väga, võilill!» imetles teda eesel. «Nüüd hammustan korra ja sa tuled minuga kaasa. Peidan su oma kõhtu.»

Ehitud võilill hakkas oma väikeses pesas nihelema. Ta ei tahtnud end kuskile peita. Eesel kummardus võilille poole. Ja vaevalt puudutas teda eesli hingeõhk, kui läinud ta oligi.

Ümber eesli pea keerlesid soojad helbed, valged propellerid, mida kandis tuul, ja helises hõbedane naer, peenike nagu ämblikuvõrk. Nii naeris võilill ehmunud eesli üle. Ta naeris ja naeris ja tuul kandis teda üle terve aasa.

Niimitu uut võilille puhkeb aasta pärast rohu sees õitsele, kuimitu propellerit praegu on.

Kui eesel neid võililli tuleval aastal kohtab, tunneb ta juba kaugelt ära, et need ei ole mitte päikese peegelpildid lombis, mitte rohtu eksinud hanepojad ega helkivad ehted, mida tütarlapsed keti otsas kaelas kannavad. Siis ta juba teab, et need on printsessid, kes end kaua-kaua ümber riietavad, ja kui nad lõpuks valgetes kleitides on, hakkavad nad tal nina ümber keerlema, kõhtu aga ei satu ühtki.

Tõlkinud ELLE TURKINA

MATI SOONIK

HERNE- HIRMUTIS

Hiir oli väga edev. Ta laskis endale rätsepal kasuka õmmelda. Uhkelt tippis hiir tagasi kaaslaste sekka, kuid need pistid sugulast nähes naerma:

«Mis hernehirmutis sina oled!»

«Milleks sulle selline tobe kasukas?»

Hiir ei teinud norijatest väljagi. Ta kõndis urus tähtsalt ringi, ise palavusest higistades. Palavus aga tegi hiire uniseks ja ta läks magama. Enne pugese veel kasukast välja ja pani villkatte hoolikalt enda kõrvale. Kui hiir üles ärkas, polnud ta kõrval muud kui veidi näritud nahka ja villa. Kaaslasted aga kõndisid selliste nägudega, nagu oleksid präänikut näksinud.

«Seened» — joonistanud ANDRES ÕUNAP Järvakandi Tehaste Lastepäevakodust.
«Suvi» — joonistanud SIGRID PETERSON Pärnu Pioneeride Majast.

SIILIRAND

Siilikuningas ja Siilikuninganna otsustasid Siiliranda minna. Siilirannas suvitavad paljud siilid, võõrad Siilirannale on tuuleiilid.

Kui Klooga-Rannas mässab torm ja möllab äike, siis on Siilirannas vesi soe ja paistab päike. Rõõmus valgevahuline Siiliranna meri, Siililinna öhtutaevas punane kui veri.

Kui siilikell lööb kaheksa, siis siilid koju jõuavad. Siilisöögid, siilijoogid juba laual auravad. Siilikardinate taga tuled silmi pilgutavad, siiljalakäijatele rõõmsat valgust vilgutavad.

Viimaks kustub öhtutaevas purpurpunane, asenduvad punasega must ja sinine.

MIRJAM SINK,
Tallinna 2. Keskkooli
IV-a klassi õpilane

HEINATÖÖL

LAPSED KESKUSES ON KOOS,
SEST ET HEINATÖÖ ON HOOS.
EI NÜÜD ENAM OLE MAHTI,
SÕIT LÄHEB HEINAMAALE LAHTI.

KÜLL ON VAHYA HEINATÖÖ,
OLE VIRK JA KAASA LÕÕ!
SIIN ME LAISKU KÜLL EI SALLI.
KÜONI VIIME HEINAPALLID.

JANA TROLLA,
Viitina 8-kl. Kooli
II klassi õpilane

**TEEME
LAHTI
POSTI-
PAUNA!**

MAASIKAL

Õli ilus suvepäev. Raiesmikul kasvas palju maasikaid. Läksin ema ja isaga maasikale. Tee äärest korjasin mõned kellukad ja karikakrad.

Raiesmiku serval voolas väike oja. Ema soovitas mul lilled vette panna. Siis hakkasin marju noppima. Mul kippus neid suhu ikka rohkem kui korvi. Küll olid maitsvad! Tahtsin juba koju ja läksin oja äärde lillede järele. Ja mis ma nägin: põder joob ojast! Aga kui ta minu poole vaatas, nägin, et näksis hoopis minu nopitud lilli!

SIIRI LEPP,

Anija Algkooli II klassi õpilane

MEIE HOBUSED

Minu vanaisa on kolhoosi tallimees.

Olin viie-aastane, kui vanaisa ohjad esimest korda minu kätte andis. Tulime siis saekaatrist lauakoormaga. Koorem pidi äärepealt ümber minema.

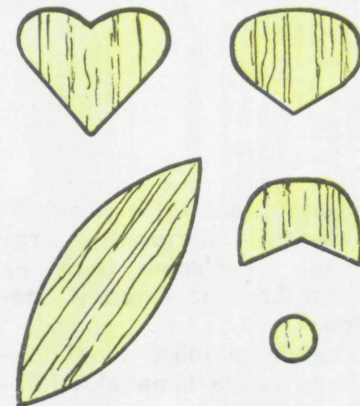
Nüüd olen kaheksa-aastane ja oskan ohjadest õieti juhtida. Olen isegi loorehal heinamaale sõitnud.

Hobune on väga tark ja hea loom.

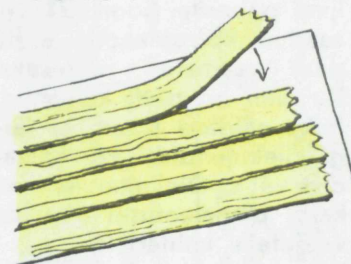
MARKO SAAT,

Piiri 8-kl. Kooli õpilane

SEDA PUNAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

JOONIS 1

JOONIS 2

ÕLGEDEST
ÕITEGA
KARP

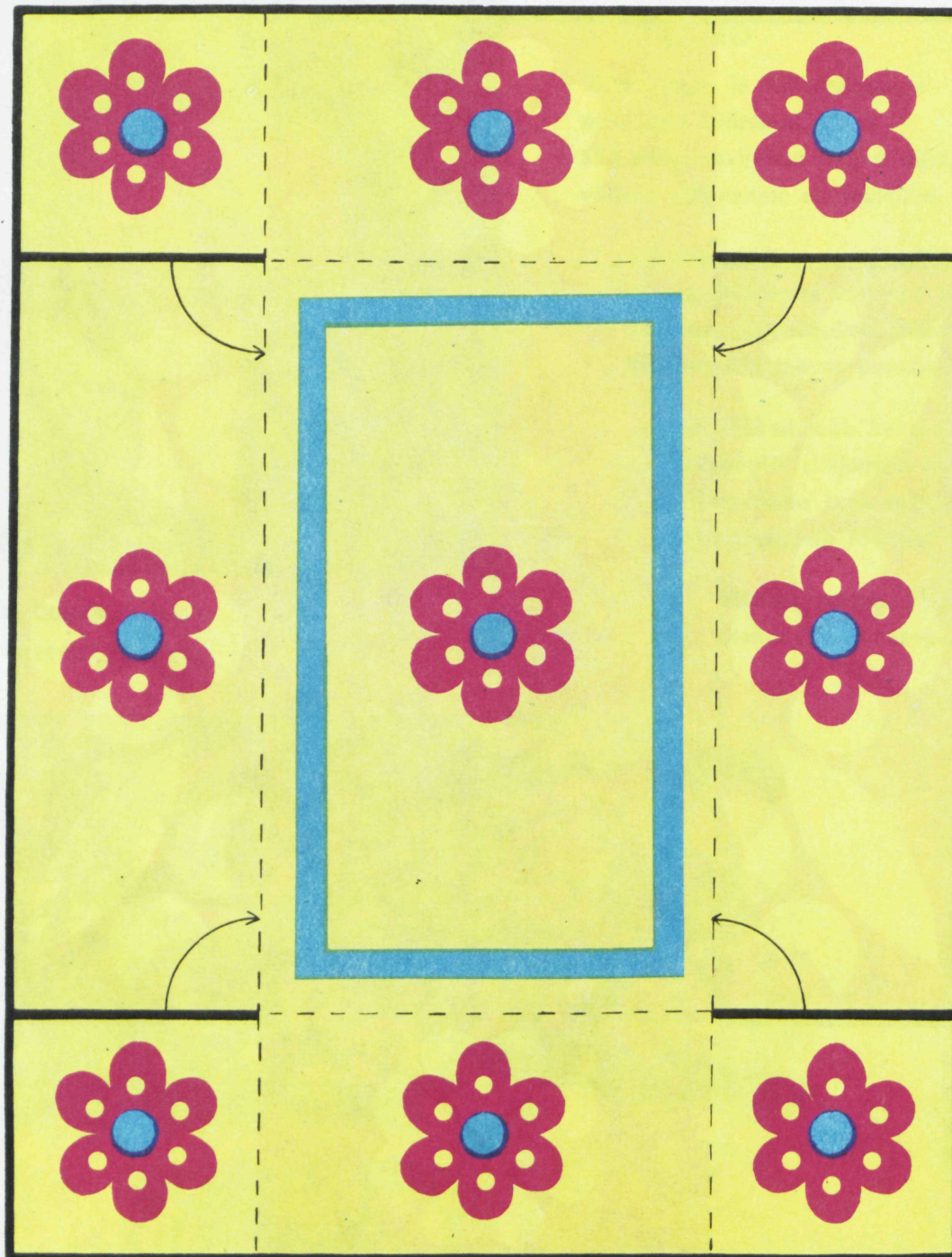
Karbi pinnalaotus löika jämedate piirjoonte järgi välja ja välimine (punane) pool kaunistab õlgedest õitega.

Õlekõrred löika pikuti lõhki ja vajuta lamedaks. Edasi paiguta lamedad kõrred tihedalt üksteise kõrvale ja liimi paberile (joon. 2). Nii saadud kõrreplaadile aseta paar raamatut raskuseks. Kui liim on hästi kuivanud, löika näidiste (joon. 1) järgi õiekujundid kõrreplaadist välja. Õiekujundid liimi karbi pinnalaotusel olevaile valgetele kohtadele.

Pärast kaunistuste liimimist jäta karbi pinnalaotus mõneks tunniks vajutise alla. Lõpuks voldi pinnalaotus kriipsjoonte järgi karbiks. Karbi sisemised nurgad liimi nooltega näidatud suunas kokku.

Kui sul on mõni tühi papist karp, liimi see paberiga üle ja kata oma äranägemise järgi õlgkaunistustega. Nii saad veel oma leidlikkust ja osavust proovida.

Joonistanud KARIN NIINEPUU

VENDA SÕELSEPP

ÜHEPAJATOIT

VAH-VAH-VAH-VAARIKAD
MAH-MAH-MAH-MAASIKAD
MUH-MUH-MUH-MUSTIKAD
ON LUH-LUH-LUSTIKAD

AH-AH-AH-ANGERJAD
VIH-VIH-VIH-VINGERJAD
SAH-SAH-SAH-SALEDAD
ON VÄH-VÄH-VÄLEDAD

KUH-KUH-KUH-KUKESEEN
KÄH-KÄH-KÄH-KÄRBSESEEN
PUH-PUH-PUH-PURAVIK
ON ÕH-ÕH-OMARIK

VAH-VAH-VAH-VAARIKAD
AH-AH-AH-ANGERJAD
KUH-KUH-KUH-KUKESEEN
TEIST ÜHEPAJATOIDU TEEN

IRA LEMBER

ÜLI-KONN

UHKE ON KILPKONN,
KUNA TAL KILP ON.
SEE KILP ON
TALLE ÜLIKONNAKS
JA TÕSTAB
TEDA ÜLI-KONNAKS.
SEE KILP ON TAL
VEEL HÜTI EEST
JA KAITSEB TEDA
KÜTI EEST.
JA MIS JÄÄKS
TEMAST KILBITA!
KONN, AINULT
ÜHE SILBIGA.

Kas sina saad aru, mida järgneva kirjatükliga öelda on tahtud!

KALLALKÄIK

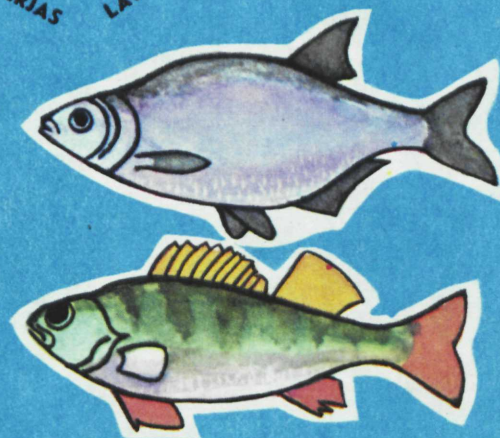
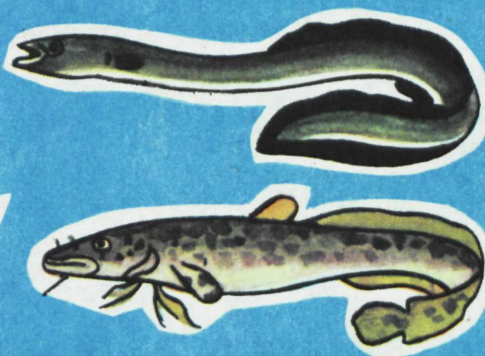
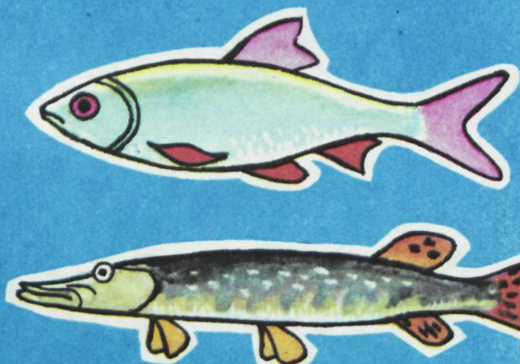
Ilmar läks valu püüdma. Äike oli just tõusnud. Ilmar harutas nõõri laadi ümbert ja heitis õnge vette. Varsti oligi tal käes ilus särk. Aga teine kord oli õnge otsas suur auk. Kolmandaks palaks oli pisike viisk. Kodus ütles ema, et kalasakk on just paras: viisk passile, kurikas kerele ja särk hüüd- jale veel lisaks.

Siingi on lugu ühest kalakäigust. Kunstnikul on aga piltide järjekord segi läinud. Kas sina oskad pilte õigesti reastada!

Nendel piltidel on jälle allkirjad segi aetud. Paiguta iga kala juurde tema õige nimetus!

LUTS HAUG
AHVEN SÄRG
ANGERJAS LATIKAS

Kas sa tead, millised neist on röövkalad!

Joonistanud HEINO SAMPU

Esikaanel ENE PIKA kompositsioon «Aabitsakuked».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательств ЦК КП Эстонии. Таллинн, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллинн, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 пач, листа. Заказ № 2083. Тираж 64 000.

ELKJÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 8 — 1975, XVI aastakäik, ilmub üks kord kuus, EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kofkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Raffiste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurti, vanemkorrektor E. Orgmeets.

Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koostöö, teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; vanemkorrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 7. VII 1975. Trükkida antud 22. VII 1975. Trükkiaja 64 000. Offsetpaber nr. 1 60x90/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,65. MB-07553. Tellimise nr. 2083. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükkikoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

«Metsariietus olgu niisugune, et puuk ei pääseks meid hammustama.»

«Haige looma ligidale ei tohi minna. Lähme ruttu ära!»

MARJUL

Lapsed kutsusid mind:
«Jaak, tule meiega marjule!»
Vastasin: «Aga muidugi
tulen! Olen ju sanitaarinstruktor ja metsas võib minu
abi vaja minna.» Nüüd siis
jutustan, mis juhtus, kui
olime metsas

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

«Eftevaatust, rästik on mürgine madu! Kuid laseme tal rahus põgeneda. Madusid ei maksa tappa, nad hävitavad hiiri ja on kasulikud roomajad.»

«Oi, see on mürgine ussilakk! Enne marjuleminekut õppige hästi tundma nii söödavaid kui mürgiseid marju.»